

Lausuntopyyntö diaarinumerolla VH/1182/00.01.00/2019

Lausunto luonnoksesta Verohallinnon Energiaverotusohjeen päivittämisestä

1 Yleistä

Verohallinto on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta Energiaverotusohjeen päivittämisestä. Päivityksessä huomioidaan energiaverolainsäädäntöön 2019 voimaan tulleet muutokset. Lainsäädännössä muutettiin mm. hiilidioksidiveron laskentaa elinkaaren aikana syntyvät hiilidioksidipäästöt huomioivaksi ja sähkövarastojen verotusta kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi. Teknologiateollisuus ry kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa ja esittää lausuntonaan seuraavaa.

2 Sähkön kaksinkertainen verotus sähkövarastoinnin yhteydessä

Uusitun lain sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta 2 §:n 5 c kohdan (jatkossa "sähköverolaki") mukaan sähkövarastolla tarkoitetaan:

"sähkön lyhytaikaista sähkökemiallista varastointia varten tarvittavien laitteiden, koneistojen ja rakennusten muodostamaa toiminnallista kokonaisuutta."

Sähkön varastoinnin kaksinkertaisen verotuksen poisto lakimuutoksella oli tärkeä uudistus. Sähkön varastoinnin merkitys kasvaa sitä mukaa, kun uusiutuvien energialähteiden osuus kasvaa ja lisää sähköntuotannon sääriippuvaista vaihtelua. Varastoinnilla vaihtelua on mahdollista tasata ja auttaa ylläpitämään sähköjärjestelmän toimivuutta. Koska sähkövarastolle ei ole EU:n eikä kansallisessa laissa määritelmää, on sähköä verotettu kahteen kertaan, siirrettäessä sitä sähköverkosta sähkövarastoon ja toistamiseen siirrettäessä sähkövarastosta sähköverkkoon (kulutukseen).

Hallituksen esityksessä 191/2018 on todettu, että sähkön varastointiin on käytössä useita teknologioita ja teknologia kehittyä voimakkaasti. Siksi nimenomaisesti mainitaan, että verotuksessa sovellettavan sähkövaraston määritelmän lähtökohtana tulee olla teknologianeutraalisuus ja mahdollistavuus, jotta eri tyyppiset sähkövarastot ja käyttötilanteet voidaan huomioida. Alan kehitystä tulee seurata, jotta laki pysyy ajan tasalla.

2.1 Pumppulaitokset

Verohallinnon ohjeeseen on otettu kohtaan 2.2.2 maininta:

"Pumppuvoimalaitokset sekä power to gas-laitokset ovat verotuksen näkökulmasta sähkön kulutuskohteita, eivätkä ne siis ole sähkövarastoja."

Laissa ja sitä koskevassa hallituksen esityksessä on kuvattu vain esimerkinomaisesti erilaisia sähkön varastoinnin teknologioita. Pumppuvoimaloita tai power to gas -laitoksia ei ole rajattu hallituksen esityksessä sähkövarastomääritelmän ulkopuolelle.

Olisi hyvä huomata, että merkittävä osuus maailman energiavarastoista on pumppuvoimaloita. Tämä varastointimuoto tulisi tunnistaa myös suomalaisessa lainsäädännössä, eikä pumppuvoimaloita saa rajata soveltamisalan ulkopuolelle. **Teknologiateollisuus ry esittää,**

että Verohallinnon ohjeessa huomioidaan myös pumppuvoimalat sähkövarastoina ja ohjeessa oleva pumppuvoimalaitoksia koskeva lause poistetaan.

2.2 Sähköautojen latausasemille rakennettavat sähkövarastot

Sähköinen liikenne, sähköautot ja niihin liittyvä latausinfra, on voimakkaassa kasvussa Suomessa. Sähköautokanta on kasvanut viimeisen vuoden aikana lähes 140% ja latausasemien määrä melkein tuplaantui samanaikaisesti. Vuoden 2019 alkupuolella sähköauto kanta ylittänee jo 20 000 kpl rajapyykin. Sähköisen liikenteen kasvaessa voimakkaasti älykäs lataus on välttämättömyys ja samalla sähköautot tulevat vahvemmin osaksi sähköenergiajärjestelmää. Sähköauton käyttövoima-akun kapasiteetin kasvaessa myös latausnopeudet kasvavat. Pikalatausnopeudet kasvavat tulevaisuudessa ja mahdollistavat 300 km:n toimintamatkan lataamisen jopa 15 minuutissa. Ensimmäiset suurteholatausasemat (150 kW) asennetaan Suomeen syksyllä 2018. Lisäksi kaupunkiliikenteen sähköbussien lataustehot ovat parhaimmillaan 600 kW.

Sähkövarastot mahdollistavat suuritehoisten latausasemien perustamisen sellaisiin paikkoihin, joissa ei ole saatavilla suuritehoista liittymää. Tämä joustavoittaa sekä lataus- että verkkoinvestointeja ja edistää latauspisteverkoston laajenemista vastaamaan kasvavaa tarvetta. Sähkövarastot mahdollistavat latausasemien perustamisen myös syrjäisempiin paikkoihin, kuten Lappi tai saaristo, joissa sähköverkon kapasiteetti ei riitä tai latausaseman perustamisen kustannukset olisivat kohtuuttoman suuret.

Sähköverolain 9a §:n mukaan verottoman sähkövarastonpitäjän lupa voidaan myöntää sille, joka ansiotoiminnassaan harjoittaa sähkön varastointia kiinteässä toimipaikassa sijaitsevassa sähkövarastossa. Lisäksi toimipaikka pitää olla mm. viranomaisen valvottavissa ja sähkön määrä luotettavasti mitattu. Lain kohta on laaditussa muodossa mahdollistava ja teknologianeutraali.

Verohallinnon energiaverotusohjeen luonnoksen tulkinta laista kuitenkin rajoittaa kiinteässä toimipaikassa käyttöön otetun sähkövaraston teknistaloudellista rakentamista ja mahdollista laajentamista. Ohjeessa "kiinteästi sijoitettuna" ja "Liikuteltaville varastoille lupaa ei myönnetä" -termit viittaavat paikalla rakennettuun yksikköön, jota teknistaloudellisesti ei ole mahdollista siirtää tulevaisuudessa toiseen "kiinteästi sijoitettuun" paikkaan eikä laajentaa vastaamaan muuttuvaa sähkön varastoinnin tarvetta.

Tyypillisesti sähkövarastot kasataan valmiiksi yksiköiksi, kuten esimerkiksi helposti liikuteltaviin kontteihin tai vastaaviin moduuleihin. Sähkövaraston modulaarinen rakentaminen liikuteltavista kokonaisuuksista mahdollistaa kysyntään mukautuvan sähkövaraston kiinteässä toimipaikassa. Mm. sähköautojen suuritehoiset latausasemat ovat kiinteitä toimipaikkoja, joissa sähkövarastot ovat välttämättömiä suurten lataustehojen takia. Latausasemilla sähkö siirretään suoraan kulutukseen joko sähkövarastosta tai sähköverkosta. Veroton sähkövarasto latausasemalla mahdollistaa samanlaisen verokohtelun sähköautoon ladatulle sähkölle riippumatta siitä tuleeko sähkö suoraan verkosta vai latausaseman sähkövaraston kautta. Sähkövarasto suuritehoisella latausasemalla on perusteltu toiminnanharjoittajan liiketoiminnan, investointien, sähköliittymän koon sekä liikenteessä käytetyn uusiutuvan energian näkökulmasta. Sähkövarasto latausasemalla tukee myös energiajärjestelmän kysyntäjoustoa. Siten käsitettä "kiinteä" tulee tulkita laajasti, jotta laissa ja sen esitöissä otettu linjaus teknologianeutraalisuudesta ja mahdollistavuudesta toteutuu. **Teknologiateollisuus ry esittää, että lause "Liikuteltaville varastoille lupaa ei myönnetä." poistetaan ohjeesta.** Tällaista rajausta ei ole sähköverolaissa, eikä sitä koskevassa hallituksen esityksessä.

3 Sähkön siirto

Verohallinnon ohjeluonnoksessa kohdassa 2.5.1 kuvataan, että käytännössä voi syntyä tilanteita, joissa sähkövero tulee kannetuksi samasta sähköstä kahteen kertaan. Ohjeessa todetaan, että "oikeuskäytännön mukaan molemmat verot on suoritettava, mutta sähkön ensimmäisenä luovuttaneen verkonhaltijan verotusta voidaan jälkikäteen hakemuksesta oikaista." Tällainen prosessi on yritykselle sekä Verohallinnolle hallinnollisesti kuormittava ja sitoo turhaan yrityksen varoja kaksinkertaisen verotuksen vuoksi. Olisi suotavaa pyrkiä siirtymään menettelyyn, jossa veroa maksettaisiin vain siirretystä nettomäärästä.

4 Nestekaasun rekisteröity käyttäjä

Ohjeluonnoksen kohdassa 1.5.1 on kuvattu menettelyohjeita nestekaasun osalta. Maakaasun osalta (ohjeen kohdassa 3.2) on voimassa rekisteröidyn käyttäjän lupamenettelymahdollisuus, jossa maakaasun verotonta käyttöä omaava käyttäjä voi hakeutua maakaasun rekisteröidyksi käyttäjäksi. **Teknologiateollisuus ry ehdottaa, että vastaava rekisteröidyn käyttäjän malli otetaan käyttöön myös nestekaasun osalta**, jolloin nestekaasua voitaisiin luovuttaa verottomasti sellaiselle käyttäjälle, jolla on voimassa oleva lupa.

5 Teknologianeutraalisuus

Sekä pumppuvoimaloiden että liikuteltavien varastojen osalta edellä esitetyt kommenttimme pohjaavat samaan peruseriaatteeseen. Sähköverolaissa ja sitä koskevassa hallituksen esityksessä sähkövaraston määritelmä on jätetty laajaksi ja korostetaan vahvasti teknologianeutraalisuutta. Tulevia teknologioita ei voi eikä tule pyrkiä tyhjentävästi sääntelemään. **Teknologiateollisuus ry toivoo, että sama teknologianeutraaliuden yleisperiaate huomioidaan kattavasti koko Verohallinnon ohjeessa**, eikä ohjeeseen oteta tätä rajoittavia ohjeistuksia. Alan kehitystä tulee seurata ja Verohallinnon ohjeistusta päivittää tarvittaessa. Ottamalla laaja määritelmä ohjeen pohjaksi, ei Verohallinnon ohjetta tarvitse päivittää toistuvasti.

Helsingissä 26.4.2019

Teknologiateollisuus ry

Matti Mannonen
Johtaja, Elinkeinopolitiikka

Lisätietoja:

Martti Kätkä, johtava asiantuntija, energiapolitiikka (martti.katka@teknologiateollisuus.fi)

Maria Volanen, johtava asiantuntija, veropolitiikka (maria.volanen@teknologiateollisuus.fi)

Heikki Karsimus, johtava asiantuntija, liikenne ja teknologia
(heikki.karsimus@teknologiateollisuus.fi)